

ERDÉLYI GAZDA

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET

Megjelenik minden pénteken egy iven és az egyleti tagoknak ingyen küldetik meg.

Nem tagok egész évre 4 frt, félévre 2 frttal fizethetnek elő, negyedéves előfizetés el nem fogadtatik.

HIVATALOS

KÖZLÖNYE.

Pénz- és értékküldemények az ERDÉLYI GAZDA KIADÓ-HIVATALÁHOZ (Dr. Hintz György, e. pénztárnokhoz), a lap szellemi részét illető közlemények az ERDÉLYI GAZDA SZERKESZTŐSÉGÉHEZ (Gamauf Vilmos, e. titkárhoz) czimzendők.

A hirdetési díjszabályzatot lásd az utolsó lapon

Szerkesztő bizottság: elnök **Paget János**; **Berde Áron**, **Szabó Samu**, **Szentgyörgyi József**, **Vörös Sándor**, felelős szerkesztő: **Gamauf Vilmos**.

Tartalom: A kergesség. Tormay Béla. — A luczernamag termelés. Dömötör László. — A füzültevények tartama, trágyázása és értékesítése. Enyed i. — Uj méhlek. Gobóczy Károly. — Utmutatás a szüféreg ellen teendő óv- és irtó rendszabályok ügyében. — A takarmányrépa nyári gondozása. — Kitünő juhsajt. — A szőlővessző szaporítás új módja. — A párisi közkiállítás költsége. — Csanádmegyei gazd. egylet közgyűlése. — A kolozsvári Antalnap vásár. — Lúdijosztási hirdetés. — Vidéki gazdasági tudósítás: Földvár-Hidvég. — Piaci árak. — Hirdetések.

A kergesség.

Volt egy öreg bátyám, ki nagyon sokat foglalkozott az irodalom minden nemével és pompás emlékező tehetségnek lévén birtokában, többnyire tudta: mit, mikor és hol olvasott.

Ennek az öreg urnak az volt a szokása, hogy ha egy többszörösen meghányt- vetett kérdést újból feltálat valaki, mindig azzal kezdett az olvasáshoz, hogy azt mondá „régizitrom! meglátom elég markos gyerek-e a barátom, hogy még valami kis levét tud belőle faacsarni.“

Ha ez, a mivel jelenleg foglalkozom, véletlenül a kezébe kerül az öreg urnak, a „zitrom“ nem maradt volna el. Magam is annak nyilatkoztatom a következőkben elmondandókat és én sem tudom, ebből a sokszor szorongatott-facsart kérdésből fog-e sikerülni, hogy még néhány a tisztelt olvasóra nézve érdekes cseppet sajtoljak.

Igy tehát, ha a tisztelt olvasó nem juhász, vagy pedig nem biznék bennünk, fordítson egy lapot, a tulsón bizonyára ennél érdekesebb dolgot találand, ha azonban a czim nem retenti vissza, talán fog a következőkben mégis lelteni olyasmit, mi érdekelttségét felkölti; lássuk tehát — a kergeséget.

Van-e gazda kinek juhnyáj, különösen merinó nyáj van birtokában, kit ezen esapás ne érdekelno vagy legalább ne érdekelt volna? Érdekelt-e pedig azért, mert ezen baj minden évben kamatot követel a nyáj létszámából, rendszeren a legszebb

tenyészállatokat ragadván el mindig és hol kisebb, hol nagyobb mérvben érzékeny veszteségeket okozott.

Sok ideig a baj lényege egészen ismeretlen volt, később a gazdák mégis megsokallták a dolgot, keresték a baj okát, ezért bonczolván a keringő juhokat, egy vízzel telt hólyagot találtak koponyájában és — ennél, mint a baj okánál, jó ideig meg is állapodtak, a hólyag tulajdonképi lényegét nem kutatták.

Eljött azonban annak ideje, hogy az állatokban elősködő szerves lények mivoltát behatóbban tanulmányozni kezdték és ezek közt az Entozoak élete, azok szaporodása, alakváltozása és vándorlását megvilágítani törekedtek.

Egy egész új világ tárult a derék buvárok elé, kik itt is, amott is fáradhatlan szorgalommal keresték céljuk elérését és megtalálván egy Ariadne fonalát, mely őket ezen élődiék bámulatos fejlődési labirintusában vezérelheti, azt törhetetlen kitartással követték. Ezen tudósok bámulatos kitartással dolgoztak, az egyszer megkezdett uton addig haladtak, míg — vagy meg nem győződtek munkájuk ezen iránybani eredménytelenségről, vagy pedig míg egy ily élődi sötét élettörténete fölfedezéseik által meg nem világítottatott.

Már ezen idő előtt azon hólyag, mely a kerge juhok rendszeren koponyájában találtatott, érdekelni kezdte a tudóst és csakhamar meggyőződött a buvárkodó, hogy az közös hólyagja azon fehér pontokként látszó fejeknek, melyek néha pár száz számban rajta elszórva láthatók; megegyeztek, hogy ezen hólyag a Cisticercusok — hólyag férgek — közé soroltassék — ezek közt egy ideig külön fajnak tartották és már ez időben az: „Coenurus cerebralis Rudolphii“ néven neveztetett.

A mezőgazda sajnosan tudta meg, hogy a kergehólyag toklója vagy báránya koponyájában kifejlődik, állatorvosok és ezek ügyes eljárását e tekintetben eltanult juhászok próbálgatták, még pedig hol kisebb, hol nagyobb sikerrel a hólyagnak a koponyából mítés útján való eltávolítását; de sem az ál-

latorvos, sem a gazda, kik ezen bajjal folyton küzdöttek, nem kutatták behatóbban és így nem is találták meg a kergehólyag kifejlődésének okát, helyesebben szólva nem derítették ki ezen élődi élettörténetét.

A fentebbi korig ezen élődiék szaporodása teljesen sötét pont volt és még Müller J. is, ki a boncz és élettan terén mindig nagy fog maradni, azt mondá, hogy „a generatio spontana, leginkább az entozoák keletkezésénél védelmezhető“ így tehát legalább ezeknél hitte, hogy az ösnemzés létezik, azaz hogy a belférgék ennek útján létesülnek.

Ezen század első felének végén nyert a belférgék fejlődése magyarázatot; egy gyönyörű felfedezés, az ivadék csere eszközölte ezt és ekkor minden olyan az állatokban található új képlet, mely gyaníttatni engedné, hogy szintén élődi lehetne, vizsgálódás tárgyává lön.

Meg lehet, hogy fentebbi, de meg lehet az is, hogy t. i. egyik másik ezen baj által érzékenyen sujtott juhászat birtokos kért tanácsot, jajdult fel valamely szaklapban és ez okozta, hogy jobb Helminthologok foglalkozni kezdettek újból ezen állattal, a coenurus cerebrialissal és kutatásaikat siker követte.

Látták, hogy azon kása-szem nagyságu fehér pontok e hólyag férgen egy-egy fej, mely horogkoszorus kapaszkodó készülékkel bír; a fej mintegy kifordított testburkában fészkel. A horogkoszorus ismeretesnek tünt föl a buvár előtt, az meg-egyezett egy galandóczéval, azért megkísérelte és a kerge-hólyag darabjait megétette azon állattal melyben az ismeretes fejű galandócz tanyázní szokott t. i. kutyával.

A hólyagférgen levő fej az eb gyomrában változott, már néha itt, de a vékonybélben bizonyosan kibujt burkából, horogkoszorusja segítségével hozzá kapcsolódott a bél takhártyához, életét változtatott alakban folytatá, azaz elkezdett nőni és szépen kifejlődött belőle a Taenia coenurus Küchenmeisterii vagyis az eb kerge galandócza.

Ezen galandócz fejlődése, illetőleg növése abban állt, hogy a fej mögött izék képződtek, melyek mindegyike egy ivarpárnak felelt meg, ezek csira módjára öntermékenyülés folytán életképes petéket fejlesztettek magokbau, mindinkább határolván magukat az anya törzsről leváltak és telve érett petékkal mint végizék vagy proglottisek rendszeren bélsárhoz keveredetten ürítették ki.

A proglottis csakhamar elrohad, de megmaradnak a kemény ellentálló chitin burokba foglalt peték, melyek ha füre vagy takarmányra jutnak, mi igen könnyen bekövetkezhetik, minthogy a bélsár letételére a kutyák a gyepes helyeket szeretik, sőt keresik; akár itt legelés közben, akár pedig, ha a fűből széna készül, ezzel ennek gyors föltakarmányozásakor (habár az utóbbi módon nehezebben, de még is:) — juh vagy szarvasmarha gyomrába jutnak és ott újból élni kezdenek.

Az utóbbi, hogy t. i. szarvasmarhában kezdenek ezen peték életet ritkábban fordul elő. *)

*) Lásd „Egy agy-hólyagférg érdekes esete szarvasmarhánál.“ „Erdélyi gazda“ idei 13. számában a 112 lapon. Szerk.

Tehát maradjunk a juhnál, tegyük fel ez vesz magába egy ilyen Taenia coenurus petét, mihelyt ez az állat oltó gyomrába kerül, a gyomorsav a pete chitin burkát feloldja — megemésztí, a petében levő ébrény szabaddá lesz, átfurja a bél falát és megkezdi vándorlását, melyet többnyire a koponyában, néha azonban a gerinczagy csatornájában végez be: itt megtelepszik, a hólyag képződik, bimbózás által szaporodnak az említett fejek és létesül a coenurus cerebrialis, mint ma is nevezik és a helynél fogva a hol a hólyag fészkel vagy tanyát talál, eredményezi az agy vagy pedig (ritkán) az agyék kergeséget.

Ime hibát követtünk el a sorrendet illetőleg, elbeszéltek a Taenia coenurus egész fejlődését és nem említettük meg kellően azt, mi a többi addig megvilágított Entozoák ismeretéhez vezetett; ez t. i. nem egyéb, mint az ivadék csere és Chamilisso volt az, ki ezen nagyszerű felfedezést tette, melyet Stecustrup, egy dániai zoológ, fejtett ki szakszerűen és Generatin alternans néven ismertette meg a tudományos világgal, ezt pedig Siebold hasznosította először a galandférgék ismertetésénél, jelenleg pedig metagenesis azon név, mellyel jellegzetik.

Láttuk tehát, hogy az eb-Taenia-coenurus, vagy a kerge galandócz szintén ilyen ivadék cserén megy keresztül és ezzel feladatunk körülbelül második feléhez értünk, de mielőtt ehhez fognánk, azaz ezen állatot állatorvosi, helyesebben mondva mezőgazda szempontjából tárgyalnánk, fejezzük be az állattani szempontot ezen galandócz leírásával.

Az eb kerge-galandócza, Taenia coenurus, egy kis gombostü-gomb nagyságu fejfel kezdődik, ezen van a horogkoszorus még pedig 28—32 horoggal, a felső sorban levők nagyobbak, az alsók rendszeren kisebbek ez és a horgok rendetlen állása ezen taeniát illetőleg jellegző. Ezen kívül a fején van oldalt átellenesen négy szívóka; a nyak majd egy mm. átmérőjű csövet képezve kezdődik, később sarjadzás útján izék képződnek, melyek fokozatosan gyarapodván, nemi érettségüket rendszeren a 350—400 iznél érik el és innét 130—150 izet találunk, melyek érettek és mindig részletekben leválván, az említett proglottist képezve ürítettnek ki.

Az egész galandócz középhosszúsága 100 centimeter, a hátsó izék átmérője 3 mm., egy ilyen kettős izben vannak vízédények, vannak a nemzőszervek és ezekben a peték.

A peték mennyiségét próbálták meghatározni, emlékszem, hogy olvastam erről valahol, találtak izében 30,000-nél kevesebbet, de rendszeren ennél sokkal több petét is, úgy hogy ezen számot vette fel nevezett buvár középszámnak; ha tehát csak is egyszer távolodnak el ezen galandócz izei petékkal telten: akkor is már tizenkét millio petét bocsátott fájának fenntartására szabaddá és így nem csodálhatjuk, hogy ennyi közül egynéhány talál gazdát, azaz juhot, melyben metagenesisét megejtheti.

De nem csak egyszer fogja a galandócz izeit veszíteni, hanem mig az eb él, folyton veszít proglottiseket és folyton történik az utánsarjadzás, úgy, hogy ezen számot nem tudom hányszor termelheti és így egy olyan kutya, melyben husz galandócz van, ha fentebbi számolás áll, kétszáz negyven millió

petét termel és évekig megrontója lehet valamely juhnyájunknak.

Egy ismerősöm a multkor hozott egy kutyából egy entozocza véget és kérdezte, hogy ez-e a kergeség létesítője, elmondván, hogy az ő nála levő ebekben ilyen sok van; én az illetőt megvizsgáltam, ő nem a Taenia coenurust, hanem az attól nagyon is különböző cucumerinát hozta be, ez utóbbi az iméntinél rövidebb, 40—50 cmtr. nagyságu és az eb vékony-beleiben él.

Melnikow derítette ki a Taenia cucumerina élettörténetét, ő jött reá, hogy ezen élődi alakja a Trichodectes canisben él, mit be is bizonyított, ő t. i. a cucumerina pete-gazdag proglottisét cataplasmaként a kutya bőrére helyezé és 7 nap mulva talált trichodectest, melyben 4 cucumerina ébrény volt.

Leuckart ujabban a macska tetűjében (Haematopinus) talált cucumerina ébrényt, e szerint könnyen megmagyarázhatjuk ezen élődi ivadékeseréjét, mert hisz az eb fogaival folyton vadász alkalmatlan élődiere és így az ezekben levő alak a szájba és innét biztosan az eb gyomrába jut.

Ez lenene thát a bevezetés, azaz kis értekezésemnek — előre is megnyugtatam a tisztelt olvasót — hosszabb része; a második a gazdasági résznek nevezhető és ez négy kérdésre oszlik, melyet a jövő számban tárgyal

Tormay Béla.

A luczernamag termelés.

A jó földben. kellő megmunkálás mellett biztosan sikerül a luczernavetés. Ha pedig már kellőleg megerősödött, 3—4 évtől kezdve — számíthatunk minden második évben egy luczernamag termésre. A jó luczerna, holdanként 1—2 metermázsa magot ad, mely pedig 50—80 frittal fizettetik metermázsaiként. Nagyon megérdemli tehát, hogy annak megnyerésére törekedjünk. Magtermésre legbiztosabban a 2-ik kaszálás hagyható és ha május végén és junius folytán néhány jó nevelő eső megáztatja a földet, julius elején pedig, — a mikor már a luczerna virágzása kezdődik — száraz idők járnak: majdnem biztos a magtermés. De ha virágzás idejében jönnek a tartós esőzések, akkor a luczerna felsarjadzik, virágját pedig elrugja. A mag érik julius közepén túl, mit a gubók megbarbulása és a mag megkeményedéséről lehet megismerni. A kaszálással nem kell nagyon sietni, mert már ekkor sem a gubója le nem török, sem a magja nem pereg. Sőt inkább, a mennyire lehet — a mennyire t. i. időjósági tudományunk engedi, lessük ki a kaszálásra a száraz napokat.

Lekaszáltatván, rögtön gyűjthetjük apró petrenczékbe. Egy nap száradni hagyván így, rakassuk vontatókba. De igen jól betetejeztessük, mert oly ritka, hogy földig ázik. Kévékbe köttetni én ugyan még nem próbáltam, de azt hiszem még jobb, mert jobban össze lehet rakni esőmentesen és azután is könnyebb lesz a kezelése.

Hat-hét nap mulva már teljesen kiszáradt és ekkor haladéktalanul fogjunk a nyomtatásához. Én a mult évben egy két lóercjü Lanz-féle cséplőgéppel csépeltettem el, mondhatom igen jól ment. A szalmájából kirázzván, újra nyomtatni kell.

A mikor a törekjétől kitisztítjuk, azután nagy rostán u. n. szűrő vagy tisztító rostán, melyhez egy sárga réz sodrony here rostát alkalmazván — kell a magját és gubóját elkülönözni; a még akkor is összekerült gubós töreket újból nyomtatni és a nagy rostán átrostálni. A gubójából a magot csakis a malomba való megöröltetés által lehet tökéletesen kivenni.

A magnak kitisztítására vannak erre a czélra sárga-réz-ből szőtt rosták, melyeken a mag elejét el lehet különözni, a többit pedig csak is kézi szitával tisztíthatjuk meg. A szita mindenesetre olyan lukacsu legyen, hogy minden más gyommagot és főként az arankát elhullassa. Az aranka valóságos kosz és mégis kereskedőink oly kevés gondot fordítanak a luczernamag aranka-mentességére; sőt a gazdák is nem őrizkednek eléggé az ily mag elvetésétől és éppen azért oly ritka az arankától ment luczernás.

Ha luczernamagot szállítatunk, azt kettős zsákba kell kötni, mert a legkisebb lyukon is kifolyik.

Nagyon fontosnak tartottam a luczerna-termelést a legapróbb részletekig leírni, mert ezen növény áldása lehet hazánkban, szinarannyal fizetvén meg a gazdának azon esekély fáradságát, melyet természetére fordít. Uraim! 30. hold luczernásom nekem a mult évben 2200 ftt jövedelmet tudott adni. És elképzelhetjük mily temérdek pénz vándorol ki évenként hazánkban ezen magért is a külföldre, a mikor csak egy pesti kereskedő, Frommer H., mint magától hallottam, évenként kétezer mázsát ad el.

De egyébként is mint takarmány-növény ez képesít bennünket az okszerűbb gazdálkodás folytatására. Evenként sok takarmányt, jó őszi legelőt ad. Egyedül sok takarmánnyal lehet sok és jó marhát tartani. A marha-állomány pedig a gazda kincses-bányája.

Dömötör László.

A füz ültetvények tartama, trágyázása és értékesítése.

Ha kiindulási pontul az eddigi tapasztalatokat vesszük, akkor azon következtetésre jutunk, hogy 12 év tartam e tekintetben a legmagasabbnak tekintendő. Ha az ültetvény 12 éves korát elérte, hoz ugyan még termést, de az oly kevés leend, hogy nem érdemes tovább is meg hagyni, hanem vagy ujtsuk meg az ültetvényt, vagy pedig azt másnemű culturával váltsuk fel.

A tartamosságra nagy befolyással van a telepek ápolása is, mert ha arra több gondot fordítottunk, ugyan az tovább is fog tartani, míg ellenben azon ültetvény, mely el volt hanyagolva az nem sok idő mulva (1—2 év) teljesen kivész. A tartamosságra még befolyással van, a talaj minősége trágyázás és az éventei vágás félbe szakítása.

A füz ültetvények lassankinti kiveszésének okait, még a talaj kimerülésében kell keresnünk, mint a a melyből az ásványi tápalkatrészek hiányoznak.

Dr. Karmrodt, a bonni gazd. egylet vagykísérleti állomás vezetője: a tartamosság érdekében a következő kísérletet ajánlja.

„Minden esemeten meg hagyandó volna egy vagy két erős vessző (legcélszerűbben a rosz növések) azon czélból, hogy ezekben mintegy tartalékanyag gyűjtessék az új hajtások fejlesztésére és egyszermind a gyökérképzés előmozdítására. Az összes vesszők levágását annál hátrányosabbnak tartom, minél kedvezőtlenebbek a talaj és nedvességi viszonyok. A vágásnak imént jelzett módja megfelelő trágyázással összekötve véleményem szerint növelni fogja az ültetvény tartamosságát.“

Dr. Karmrodt fennemlített javaslatai megérdemlik, hogy azzal mentől többen kísérletet tegyenek és annak eredményéről a gazdaközöniséget lapok útján tudósítsák.

Valamint a mezőgazdasági növények, hogy folytonosan czélunknak megfelelő hozamot adjanak, megkívánják a trágyázást, szintugy a fűzesek, hogy bő termést adhassanak megkívánják azt.

A trágyázás érett istállói és ásványi trágya anyagokkal történik.

A trágyázás legcélszerűbben közvetlen a vessző vágás után vagy pedig a kapálás előtt szélszórva vitetik keresztül. Mielőtt azonban a trágyát bekapálnók, várni kell addig, míg eső lesz, hogy a gyom és ágakról a trágyát lemossa, csak azután kell bekapálni.

A vesszők értékesítése kétféle módon történik.

1. Saját kezelés: midőn t. i. a vesszőket a tenyésztő vágatja le, héjaztatja és kötegek vagy csomókba rakva adja el.
2. A vesszőknek — a tőkén — kosárkötőknek eladása által.

Az utóbbi értékesítési mód csak oly helyeken vitethetik keresztül, a hol elegendő kosárkötő iparos lakik.

Enyedi.

Uj méhlek.

„A Magyar méh“ ezimű lap utóbbi száma a békésmegyei méhész egyesület által ismertetett és legkönnyebben kezelhetőnek nevezett méhkaptárról, mint új méhokról tesz említést, bővebb ismertetését és bírálatát — ha vele több kísérlet leendő — későbbre ígervén.

Ezen méhlekot volt szerencsém látni B. Gyulán és éppen nem utat, hanem a csaknem két évtizeddel ezelőtt feltalált szépségi, vagy is feltalálójáról úgy nevezett „Liptay“-kaptárt ismertem fel benne, mely öt év óta használatomban is meg van és a mennyiben a legkönnyebben kezelhetőnek nyilvánított, kipróbálás után én is állíthatom, hogy ez valóban nagy részben megfelel jó hírének és sok más elterjedtebb mozgosítható szerkezettől kaptároknál előnyösebben használható, különösen azért, mert mint kis téka alakú négyszögű kaptár a méh kijárással átellenben a méhesben hátul nyitvatván meg nyílásánál minden lépkeret kifelé áll véggel, minélfogva bármelyik keret egyszerűen hátra húzható és megszemlélhető, a nélkül, hogy mint a keresztben álló lépeknél történik, egy belsőbb lép-

szemlélhetéséért minden előtte álló lépkeretet kikellene szedni. Sőt ha ki nem vesszük is a lépkereket, üresen tartott pár keret helyén a többi akként dűtögethető felre, hogy a lép mindkét oldala szemlélhető és pár percz alatt az egész bel-tartalom áttekinthető.

Azonban ezen előnye meg van a Bihar megyében mostanában nagyon használatba vett u. n. „Juhos“ féle méhkaptárnak is, mely hasonlóan négyszög kis téka alakú, de nyílása nem oldalt, hanem felülről van, fedele levehető és lefedelezése után felül mutatkozván minden keret, azok bármelyike előbbihez hasonló könnyedén, sőt könnyebben ki emelhető, vagy pár keret helyén felre dűtögetve a lépkereket gyorsan jobbról balról áttekinthetők úgy a fiasítás, mint a méztérben, melyek megalkotására egy közepén, vagy kisebb nagyobb részre osztás végett a keretek közt bárhol függőlegesen leeresztett, a királyné átbocsátására alkalmatlan keskeny nyílással ellátott és válaszfalat képező deszka szolgál.

Ezen „Juhos“ féle kaptárnak másik nagy előnye az, hogy a kaptár alsó részét tevő aljdeszka, mely szélesebb, mint a méhkaptár, felemelésénél az aljdeszka lent maradván, arról a szipoly és más hulladékot leseperti egy pillanat müve. S minthogy a méh ki- és bejáró nyílás is lejtősen az aljdeszkába van vésvé, a kaptárt a szerint, a mint bő vagy szűk kijárási szükség, aljdeszkáján előbb vagy hátrább taszítva hagyjuk helyben.

Mind e mellett a kaptár egyszerűbb, és — 2 frtert darabja elkészíthető lévén — olcsóbb az u. n. Liptay kaptárnál és több kísérlet után még eddig azt találok, hogy könnyű kezelhetése tekintetében is páratlan és az okszerű méhészetben használni legméltóbb.

Gobóczy Károly.

Utmutatás

a szűféreg ellen teendő óv- és irtórendszabályok ügyében.

A luczfenyveseket pusztító betűző szű vagy szűféreg (*Bostrichus typographus*, *Borkenkäfer*) elszaporodása és terjedése ellen a következő két irányban kell rendszeresen és a legnagyobb kitartással munkához látni.

1. Első és legfontosabb teendő helyes erdőgazdasági elvek és ezekkel karöltve, olynemű óvintézkedések alkalmazása, melyek lehetetlenné tegyék, hogy a kártékony rovar tanyát üssön oly erdőkben, a hol eddig még nem mutatkozott.

2. A másik, szintén igen fontos és szorgos teendő oda irányul; hogy a szóban lévő kártékony rovar, ott, a hol már fellépett, és ha jelenlétének még oly csekély nyomai mutatkoznak is, azonnal az alább közlendő módon kiirtjuk.

Első feltétel tehát, az óvintézkedések körében, hogy a betűző szű pusztításának kitett luczfenyőállabok mindenkor életerős és ellentállásra képes állapotban tartassanak és illetőleg ilyenbe helyeztessenek azon okból, mivel a természetileg erős, ép és egészséges törzseken és ezekből alkotott állabokon a szű legjelentékenyebb uttörője a vihardulás, valamint maga

a pusztító rovar sem bír erőt venni, — legalább semmi esetre sem oly könnyű szerével és oly mértékben, mint a helytelen, vagy hanyag kezelés folytán többé-kevésbé sinlő helyzetbe, gyöngélgedő állapotba jutott állabokon.

Az állaboknak ép, egészséges és erőteljes állapotban és emellett lehetőleg tisztán tartása a leghathatósabb óvintézkedés a kártékony rovar megszállása ellen. Cél szerű óvintézkedés továbbá a frissen döntött fák és bár mi célra feldolgozott faanyagoknak, valamint a hulladék törzs- és ág részeknek a döntés után rögtön lekeréglése vagy az erdőből eltávolítása, — feldolgozásnál visszamaradó csücsrészek, ágak és galyáknak, ugyiszintén a lehántott kéregnek is a helyszínen azonnali elégetése. A tűzfát, ha az erdőn, vagy annak közvetlen közelében van föl rakásolva, elégséges az első tavaszon ápril közepétől július közepéig éber figyelemmel kísérsni és azon hasábokat, melyeken a megszállás nyomai mutatkoznak lekérgetni; — miután teljesen kiszáradt fát és farészeket a szóban levő rovar sohasem szállja meg.

A lehántás és égetés munkája egyébiránt — kivált vékonyabb törzsek- és törzsrészeknél, — egyesíthető és így tetemes munka, és költségkíméléssel végezhető olykép, hogy ezek, a nélkül, hogy lekérgetnének, tűz felett pörköltetnek addig, a míg a kéreg gyöngén megszemesedik. Ezalatt az abban levő rovar és ivadék teljesen elöletik és a törzsfá még mindig jól felhasználható lesz.

Hangsúlyozzuk itt azon körülményt, hogy a szűnak veszélyes mértékben való elszaporodása az eddigi tapasztalatok szerint még soha és sehol sem következett be a nélkül, hogy a luczfenyőállabokat sújtó, valamely más elemi csapás, pl. vihardöntés, hernyófalás, erdőégés stb. azt meg ne előzte volna, vagy végül egyszerre nagy mennyiségben döntött faanyagok hanyag kihasználásával elő nem idéztetett volna a nagymérvű elszaporodásra nézve kedvező alkalom.

E körülmény ismerete ismét csak oda utal, hogy a veszély távoltartásának legtermészetesebb és hatékonyabb eszközei a helyes erdőgazdasági elvek és szigorú óvintézkedések alkalmazásában találhatók fel.

A sekély gyökérzetű és ennélfogva a vihar által könnyen kiforgatható luczfenyőállaboknak hathatós támogatásra szolgál továbbá, ha azok más fánemekkel, főleg, ha az ellentállásra képeőbb jegenyefenyő- és lomblevelű bükkal vannak keverve. Ezen elegyítés igen jó szolgálatot tesz a fentebb említett elemi károsítások mindenike ellen — habár ezen elv többnyire csak a jövőre nézve lesz is valósíthaló.

Az állaboknak széles nyiladékot által kisebb tagokra való beosztása, a hol ez lehetséges, szintén igen ajánlatos úgy a rovar, valamint egyéb elemi károsítások nagyobb kiterjedésének meggátlására, csak hogy a nyiladékoknak lehetőleg oly irányt kell adnunk és főleg oly állapotban kell azokat tartanunk, nehogy azok által az erdőt természetes összefüggését éppen veszélyes oldalon megbontván, a szélrohamok betörésének utat nyissunk.

Ugyan e célból az évi vágásoknak mely oldalon való

megkezdésére és mely irányban leendő folytatására is kiváló gondot kell fordítanunk.

Az előzőekben kimerítettven azon óvintézkedések, melyek szűféreg megtámadása ellen célirányosan alkalmazhatók, következnek most a rovar tényleges fellépése esetében követendő irtó rendszabályok.

Midőn a veszélyes rovar már fellépett, de még csak kisebb számban vehető észre, akkor rögtön és minden erővel oda kell törekedni, hogy az előlessék és további szaporodására minden alkalom olvonassék.

Cél szerűen alkalmazhatók ily esetben a szándékosan leöntött, u. n. csefák vagy fogófák is. Ilyenekül egyébiránt az elnyomott, a szél által kimozdított, vagy bármi más okból többé kevésbé beteges állapotra jutott törzsek választhatók. Ezeket az anyarovar pétéi lerakása véget szívesen és hamarabb megszállja, mint a fennálló, ép törzseket és miután ezen fogófák alkalmas és jól hozzáférhető helyeken dönthetők, ezzel a költségek mintegy koncentrálva és a csefák lehántása és a kéreg elégetésével az ivadék kiirtása igen könnyítve lesz. Figyelmet kell azonban e mellett arra is fordítanunk, hogy egyuttal minden szeldöntött, törött fát állva vagy fekvé ne hagyjunk, hanem azonnal eltávolítsunk vagy elégessünk.

A hol a rovar nagyobb mennyiségben lépett fel és a csefák hagyásától már siker nem várható — ott nem marad egyéb hátra, mint a belepett fának a több ölnyire szomszédos ép fákkal együtt való levágása lekeréglése, a kéregnek, ág- és csücsrészeknek a helyszínen elégetése és a nyert fának az erdőből lehetőleg gyorsan eltávolítása folytán az infectió fészket teljesen megsemmisíteni.

Ha pedig a rovar oly mennyiségben és kiterjedésben lépett fel — a mi leginkább nagymérvű vihardulások nyomán fordul elő, — hogy a vihardöntvények gyors feldolgozására és ezzel az ivadék azonnali kiirtására gondolni sem lehet, akkor mindenek előtt és megfeszített erővel és áldozattal oda kell törekedni, hogy a rovar — pusztítás lehetőleg szűk körre szoríttassék és az ivadék befogadására alkalmas költő helyek kevesbítettessenek.

Ha sikerült kitaró erőfeszítéssel a veszélyes rovar szűkebb korlátok közé szorítani, vagy épen legnagyobb részt el is nyomni, mindamelllett a veszély helyére és az ezzel egybetűgő, nagy kiterjedésű környezetre, mindennemű óvintézkedések szorgos megtétele mellett, még néhány éven át is kiváló figyelemmel kell lenni, hogy a netán mégis mutatkozó maradvány és annak ivadéka rögtön elfojtassék.

Végül nem lehet eléggé hangsúlyoznunk azt, hogy a szóban levő rovar ellen egyfelől a természetes óvintézkedések mulhatlan megtételére, másfelől pedig a rovarnak elnyomására és kiirtására, azon időben kell a legnagyobb gondot, legserényebb és legerélyesebb tevékenységet fordítani, midőn az még csak kisebb számban és kiterjedésben lépett fel, mert a kez-

deben elkövetett mulasztás mindig maga után vonja a rovarnak a legyőzhetlenül veszélyes mértékben való gyors elszaporodását.

A takarmányrépa nyári gondozása.

A répa fejlődésének első időszakában egy kevés guanót célszerűen alkalmazva, kitűnő eredményre jutunk.

Mihelyt a kikelt répák mintegy 8—10 cmeternyre nőve, kissé megerősödnek, azok ritkítását és ezzel az első kapálást megkezdjük. Teljességgel nem szabad egymás mellett két répát hagyni, hanem minden répa legalább 40 cmeternyre álljon egymástól. A második kapálás 2—3 hét múlva történik, harmadikszor pedig csak azon esetben kell kapálni, ha erős záporok a földet megkérgesítették volna.

A répát csak olyan időben szabad ritkítani, midőn a föld kellő száraz. Mihelyt a föld a kapára ragad, vagy bármi csekély permeteg eső jött közbe, a munkát azonnal félbe kell hagyni.

A ritkítást megelőzőleg, midőn a föld nedves és az idő is árnyékos, a répa táblán netalán maradt üres foltokat a sűrűben kelt helyekről kiszedett palántákkal ültessük be.

A répa leveleit nyáron át, szarvasmarha vagy sertés takarmányozása végett letördelni, számos összehasonlító kísérlet bizonyítása szerint mind a gyök növéseinek, mind táperejének kifejlődésére nézve hátrányos.

Sz. A.

Kitűnő juhsajt.

Figyelmes olvasóink emlékezni fognak, hogy a jelen év elején, egy ausztriai sajtos Dörr János nálunk alkalmazást keresett és úgy a juh- mint a tehéntej feldolgozására ígérkezett. E vállalkozóval t. tagtársunk Barcsay Domokos lépett próbaképen alkura, oly feltétellel, hogy lakást és tüzi fát ingyen adva, az előállított termékekben a sajtossal osztozik. Az első kísérlet nagyon jól ütött ki, az előállított juhturó finom, jó ízű és kövér, egyáltalában a jobb külföldi hason czikkével is versenyez. E turó Kolozsvárt Csiky testvérek kereskedésében, nagyban pedig M. Barcsay Domokos urnál (pósta Bánffihunyad) kapható s felette kívánatos, hogy minél inkább tökéletesítve, kedvelt és keresett ételmi czikké váljék, hogy különben is kevés pénzünk, melyből sajtért évenként ezernyi ezer forint szivárogni, ide bent maradjon és az ilyen uttörő vállalkozásnak méltó jutalmául szolgáljon.

A szőlővessző szaporításának

oly új rendszerét mutatták be a Roda testvérek egy turini kertészeti kiállításon, mely lehetővé teszi, hogy azonnal terméstartó szőlőtöket nyerjünk. Ezen érdekes eljárásnak lényege a következőkben áll: július hóban a szőlőtőnek egy vagy több gerezdél ollátott vesszőjét alul is, felül is, késsel behasítjuk és a kettős sebhelyet körülbelül 20 centimetryi hosszúságra egy csomó nyirkos mohával kötjük be. Három hét múlva, mely alatt a mohát folyvást nyirkosan kell tartanunk, a sebek behagedése és fiatal gyökérzet mutatkozik, mely azután a mohán gyorsan áthatol. Három hóval ezen múltét után, tehát octoberben, midőn

a gyökérzet a mohán keresztül kasul járt, a hajlást gerezdeivel együtt levágjuk és eszerépbe, kosárba vagy más rendeltetési helyre ültetjük, hol a gyökerek a talajba hatolnak és a szőlő erőteljes fejlődésnek örvend. A mohacsomót egy vagy két izben friss mohával kell bekötözni. Ezen eljárás, ha a szélesebb körű gyakorlatban is helyesnek bizonyulna, kivált a szőlőfajok kiállítására nézve felette nagy, fel sem számítható értékkel bírna; de a kertészetkedvelő és a szives házigazda is örvendeni fog, ha szobáját, vagy vendégszerető asztalát ily egyszerű módon nyert termő szőlővel díszítheti fel.

A párisi közkiállítás

magyar osztályának költségeire felvett 150,000 frtról szóló törvényjavaslatot a képviselőház pénzügyi bizottsága e hó 12-én vette tárgyalás alá. Trefort minister indokolt előterjesztése után, Zsedényi Ede természetesen ellene szolt a megszavazásnak; hozzája csatlakoztak, bár más szempontból, Simonyi Ernő és Helfy Ignác, míg Wahrmann Mór, Kautz Gyula, Somsich Pál és Pulszky Ferencz mellette nyilatkoztak és így a javaslat Trefort, Széll és Tisza ministerek többszöri közbeszólásával elfogadtatott. A bejelentési határidő folyó évi júliushó 15-éig hosszabbított, a kolozsváridéki bizottság küldöttei: Eöry Tivadar, Fekete Pál és Gamauf Vilmos e hó 15-én és 16-án indulnak utra, hogy t. gazdatársainkat, főleg a bortermelőket, a kiállításon való részvételre személyesen is buzdítsák.

A csanádmegyei gazdasági egylet

folyó évi június 24-én Makón a megye székházánál közgyűlést tart, mely gazdasági gép- és eszköz kisorsolással, valamint állat kiállítással lesz összekötve. A kisorsolásra szánt tárgyakra az egylet 400 frtot fordít, a kiállítás díjazására 1000 frtnál több és néhány érem áll rendelkezésre. A tevékeny egyletnek jelenleg 191 tagja van, kik összesen 234 részvényt képviselnek. Elnök Lonovics József, alelnök Purgly János, titkár Papi Balogh Péter.

A kolozsvári Antalnapi vásár.

A kolozsvári Antalnapi országos vásár f. hó 12, 13 és 14-én tartatott meg. Részint az igen kedvező időjárásnak, részint az utak javulásának tulajdonítható, hogy a vásár látogatottabb volt a martius hóban tartatni szokott Gergelynapi vásárnál. Eladott 1929 drb szarvasmarha. A legjobb ökröknek 350—450 frt., közepesnek 270—340 frt., gyengének 180—250 frton kelt párja. Jó tehének párja 160—220 frt., közepesnek 120—160 frt, gyengének 80—120 frton kelt. Három éves ökörtuloknak párja 180—210 frtig, 1 éves ökör borjunak párja 60—120 frtig, 1 éves üszőnek párja 60 frton lett eladva. A lóvásár is a tavaszi vásárnál sokkal jobb volt, míg a martiusi vásáron alig 50 drb lett eladva, a jelen vásáron 200 drb kelt el; egy pár kocsiba való hámos lónak ára 400—600 frt, közepesnek 300—400 frt, igás lónak párja 140—300 frton kelt. Gyapju nem igen sok volt a vásáron, a folytonos esözések következté-

ben a nyirással elkéstek a gazdák. Ára 1 bécsi mázsának mo-
satlan állapotban 29—32 frt. Juhsajtnak a mázsája 15—17
forint.

—r. —s.

Hirdetmény.

A nagy méltóságú földmivelés, ipar és kereskedelem
ügyi m. k. ministerium idei 8886. sz. a. a határnapok kijelölé-
se mellett következő lótenyésztési állami jutalom díjosztási
állomásokat engedélyezte Erdély területére u. m.:

- 1.) Fogarason, július 19-én
- 2.) Uzdi-Sz.-Péteren, július 19-én.
- 3.) Deésen, augusztus 20-án.
- 4.) Beszterczen, augusztus 28-án.
- 5.) Kézdi-Vásárhelyt, october 27-én.

A midőn ezt köztudomásra kívánom hozni, felhivom a
lótenyésztéssel foglalkozó t. gazda közönséget az ügy iránti
részvételre és egyszersmind utasítani kívánom a pályázni kívá-
nok bélyeggel ellátott és a község előljárásság által kiállított
tulajdonsági bizonyítvánnyal felszerelve a kitűzött helyen és
a díjosztó bizottsági elnöknel előre jelentkezni sziveskedjenek.
1877. június 11-én.

Báró Bánffy Dániel,
az erdélyi központi lótenyésztési
bizottság elnöke.

Vidéki gazdasági tudósítás.

Földvár-Hidvég, 1877. júniushó 9-én.

A tavaszi vetés a sok eső miatt nagyon későre végeztük, de
május 27-ére megszűnt az esőzés és nagyon szép idő állott be. A
kapálást végeztük, törökbuzáink szépek, valamint zabjaink és buzáink
is, a rozsok közepesek, de épen 2-án, midőn virágozni kezdtek, jó
esőt kaptak, a mi a szemkötéshez jó reménnyel biztat. Szénaréteinket
az Olt nagyon megrontotta, gyümölcsből sokat reméltünk, de megcsa-
lódtunk, kivéve a szilvát, melyből elég lesz. Az ugarlást is felébe el-
végeztük, de már megállunk vele, ha eső nem lesz, miután a föld
nagyon megkeményedett. Szarvasmarháink a lábájásban sokat szen-
vednek. A brassói vásár eltölt, de nem oly népesen, mint máskor,
mindenütt látszott a pénz szűke.

Konya Miklós.

Piaczi árainkat illetőleg

megjegyezzük, hogy Besztercze, Fogaras, Gy.-Fehérvár, Segesvár
és S.-Sz.-György újabb heti vásáraitól tudósítást nem vettünk, a
dévai gabna árak 100 kilogrammonként vannak jegyezve. — A
hectoliter árának átszámítása a régi mértékre nagyon
egyszerű: az összeg egy hetedrészét leütve, a maradék
a gyakorlat igényeihez képest elég pontosan három
véka árának felel meg. P. o. buza hectoliterje 840
kr., leütve a hetedrészét, 120 krt, marad 720. kr., mint
három véka, tehát 240 kr., mint egy vékának ára!

Felelős szerkesztő: GAMAUF VILMOS.

Hirdetések.

658—1877. szám.

Pályázat.

A dévai állami tanítóképezdénél üresedésbe jött kertészi
állomás betöltendő. (30.) (2—3.)

A kertész kötelessége: a kerti gyakorlati munkák veze-
tése, intézése és teljesítése, munkaközben azok megmutatása
és megmagyarázása.

Javadalma: 400 frt. fizetés, melyet havonkénti részle-
tekben vesz fel, szállás az intézet helyiségében és a lakáshoz
szükséges fűtés.

Pályázók mutassák ki képességüket, eddigi szolgálataikat
és nyelvbeli jártasságukat.

A pályázatok beküldendők alólírotthoz folyó évi augusz-
tus 1-ső napjáig. Az állomás elfoglalandó szeptember 15-én.
Déva, 1877. évi május 29-én.

Réthy Lajos,
tanfelügyelő.

Jelzálogkölcsonöket

a birodalom bármely részében, telekkönyvezett nem teher-
mentes földbirtokra 1000 frttól a legmagasabb összegig 5 és 6 %
kamat mellett törlesztésre, rövid idő alatt és 5000 frton felülieket
még előnyösebb módzatok mellett gyorsan eszközöl, bővebb felvilá-
gosítással készséggel szolgál.

(3) (11—26)

a hatóságilag engedélyezett általános
„ipar és keskedelmi ügynöki iroda“
Kolozsvártt, párisutoza, 19. sz. saját ház.

(Értekezhetni személyesen vagy posta útján naponta d. u. 1—4 óráig)

TAUFFER FERENCZ

magkereskedő Kolozsvártt,
ajánl vetőmagul:

hópehely, fehér rózsá, Extra Early
Vermont és Early Rose burgonyá-
kat, valódi oberndorfi sárga takar-
mány répa magot, melyből kivá-
natra mintául répákkal szolgálók,
továbbá nagy választékú gazda-
sági, kerti és virágmagvakat, Pig-
noletto törökbuzát, Saynor- és
Cook-féle angol kertész késeket
és ásókat.

Árjegyzékek ingyen és bér-
mentve szolgáltatnak ki.

(1.)

(24—52)

„Victoria“ biztosító társaság Kolozsvártt.

H I R D E T M É N Y

Miután a „Victoria“ biztosító társaság f. é. májushó 30-án megtartott rendes közgyűlésén, a tárgysorozatban előforduló s kihirdetett 4-ik tárgy, a jelenvolt részvényesek csekély száma miatt nem tárgyalható: annalfogva az alapszabályok 30-ik §-a szerint új közgyűlés tüzetik ki, mely — tekintet nélkül az ott megjelenő részvényesek által képviselt részvény-számra: — a már kihirdetett tárgy felett jogérvényesen fog határozni és ennek folytán **juníushó 30-án** Kolozsvártt, az intézet helyiségében (Nagy-piacz, gr. Kemény S. ház) **délelőtt 10 órakor**

R E N D K Í V Ü L I K Ö Z G Y Ű L É S

fog tartatni, melyre a f. cz. részvényesek az új alapszabályok 23. 24. és 30. §§ értelmében tisztelettel meghívotnak.

(6) **E rendkívüli közgyűlés tárgyal:** (1-2)

1) A magyarországi részvényeseknek az 1876-ki rendes közgyűlésre beadott és a társaság székhelyének Budapestre áttelét tárgyazó beadványa érdemleges tárgyalása és e felett, ugy ezzel kapcsolatosan felmerülendő alapszabályváltoztatások felett határozathozatal.

2) Választások.

Az igazoló bizottság működését f. é. **juníushó 27-én** kezdendi meg és **29-én** zárandja be. Kolozsvártt, 1877. juníushó 8-án.

A „VICTORIA“ biztosító társaság igazgatósága Kolozsvártt.
WACNER. SZÁSZ.

Kivonat az alapszabályokból:

23. §. A közgyűlésen minden részvényesnek megjelenési és tanácskozási joga van. Minden részvény egy szavazatra jogosít. Tíz szavazatnál többet senki sem bírhat. Távollevő részvényesek csak szavazatképes részvényesek által képviselhetetik magukat; azonban férjesnök férjeik, vagy más meghatalmazottjaik, kiskorúak a gondnokság alatt levők, gyámjaik és gondnokaik, testületek, alapítványok meghatalmazottjaik által képviselhetetnek, habár az ily egyének részvényesek nem volnának is.

24. §. A részvényeseknek s azok képviselőinek a közgyűlésen joggyakorolható tekintetéből, igazoló jeggyel kell magokat ellátniok, mely jegy birtoklójának nevét, állását, a képviselt részvényok és az azok utáni járó szavazat számát foglalja magában.

E célból az igazgatóság, a részvényesek közül 2 tagot választ, kikhez az igazgatóság maga részéről egy harmadikat nevez, kik együtt képezik az igazoló bizottságot, mely a közgyűlés előtt összeülvén, a leteendő részvényeket, meghatalmazványokat beveszi, azok alapján az igazoló jegyeket kiadja s működéséről jegyzőkönyvet és névjegyzéket vezet.

Az igazoló bizottság működési idejét a közgyűlési hirdetmény fogja jelölni, működése azonban 2 napnál kevesebbet nem tarthat, s a közgyűlést megelőzőleg negyed napnál korábban működését befejezettnek nem nyilváníthatja.

30. §. Ha a közgyűlésre a részvényesek határozatképes számmal meg nem jelenének, akkor legalább 15 napi időközrel új közgyűlés tüzetik ki s ezen közgyűlés, tekintet nélkül az általuk képviselt részvény-számra, a már kihirdetett tárgysorozat felett jogérvényesen határoz.

P i a c z i a r a k.

A h e t i v á s á r		Egy hectoliter (=70 kupa)						100 kilo		1 köbméter	1 kilo
h e l y e	napja	tiszta buza	alegy buza	rozsa	árpa	zab	törökbuza	széna	szalma	tüzifa	marhahús
á r a k r a j c z á r o k b a n											
Beszterce	febr. 6.	950	850	460	—	230	320	280	110	320	28
Brassó	jun. 8.	1080	820	520	560	365	600	200	110	360	40
Csik-Szereda	jun. 6.	1330	1080	830	800	450	675	800	200	175	28
Décs	jun. 12.	870	780	480	—	265	480	520	240	200	36
Déva	jun. 9.	1200	1050	1000	600	840	780	420	200	220	46
Erzsébetváros	jun. 9.	800	675	640	—	450	500	300	140	300	34
Fogarás	dec. 14.	775	670	450	450	200	600	140	36	—	24
H.-Fehérvár	jun. 2.	1150	874	726	—	424	650	350	170	300	42
Gy.-Sz.-Miklós	jun. 9.	1275	850	625	600	275	660	120	25	—	32
Kolozsvár	jun. 14.	1000	700	550	—	260	520	220	150	320	42
M-Vásárhely	jun. 7.	950	720	650	400	350	500	320	70	340	38
Naszód	jun. 7.	1200	900	—	—	300	540	100	50	200	28
Nagy-Enyed	jun. 7.	1000	825	650	—	400	575	310	120	235	40
N.-Szeben	jun. 12.	850	720	630	600	400	600	260	140	350	42
Szegvár	maj. 31.	1020	780	680	—	400	600	200	100	180	40
S.-Sz.-György	jun. 4.	1100	1000	650	500	360	610	250	150	200	36
Szamosújvár	jun. 11.	1050	640	590	—	290	490	490	80	500	38
Sz.-Régen	jun. 7.	1000	800	775	—	387	575	280	130	320	36
Sz.-Úvárhely	jan. 5.	1175	1000	925	—	450	700	250	50	220	40
Torda	jun. 9.	1050	850	600	350	350	450	320	35	320	36
V.-Hunyad	jun. 9.	1065	915	740	—	400	700	180	100	300	40

Mellékletek

100 darabonként 1 forint 40 krajával számíttatnak.

A hirdetés szövegét a t. megrendelők minden külön díj nélkül teljesítés szerint akárhányszor változtathatják.

Az „Erdélyi gazda“ hirdetési díjszabályzata.

A kívánt tér megnevezése	1 — 3 — 6 — 12 — 18 — 24 — 30 — 36 — 42 — 52 szeri hirdetésnél										
	f o r i n t										
	1	3	6	12	18	24	30	36	42	52	
1/16 v. egész oldal	12	33	64	120	170	216	260	290	320	360	
3/16 v. fél „	6	17	32	60	90	110	130	150	160	180	
4/16 v. negyed „	4	9	16	30	45	55	65	75	80	90	
2/16 v. nyolczad oldal	3	5	9	16	24	30	35	40	45	50	
1/16 v. tizenhatod „	2	3	5	9	15	18	20	23	25	27	

Ezenkívül 30 kr. bélyegdíj annyiszor, a hányszor a hirdetés megjelenik.

Egyletünk t. tagjai és lapunk t. előfizetői 25% vagyis egy negyedrészt, engedményben részesülnek, ha hirdetésük bekiüldésekor tagsági vagy előfizetői minőségükre hivatkoznak.